

Visoki upravni sud Republike Hrvatske

UDK 347.998.85(497.5)(094.8)
351.94(497.5)(094.8)

NADOMJEŠTANJE SUGLASNOSTI SINDIKATA ZA POKRETANJE DISCIPLINSKOG POSTUPKA PROTIV SINDIKALNOG POVJERENIKA

Čl. 96.a. Zakona o državnim službenicima (ZDS), NN 92/05, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13

Ako sindikat uskrati suglasnost za pokretanje disciplinskog postupka protiv sindikalnog povjerenika u državnoj službi, a riječ je o povredi službene dužnosti koja nije povezana s obavljanjem sindikalne aktivnosti, takvu suglasnost može nadomjestiti odluka nadležnog upravnog suda.

Iz obrazloženja:

»Presudom Upravnog suda u Rijeci od 12. rujna 2012. daje se suglasnost Ministarstvu unutarnjih poslova, Policijskoj upravi ..., za pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti iz čl. 96/1. t. 7. Zakona o policiji (NN 34/11) protiv policijskog službenika Policijske uprave ..., Postaje pomorske policije ..., koji je sindikalni povjerenik Sindikata policije Hrvatske, Glavne podružnice za Policijsku upravu Točkom II dispozitiva navedene presude utvrđuje se da ova presuda nadomješta suglasnost Sindikata policije Hrvatske za pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti protiv ...

Protiv citirane presude žalbu je podnio tuženik, Sindikat policije Hrvatske, koji smatra da je Sud u konkretnom slučaju pogrešno primijenio materijalno pravo i da je odredba čl. 96.a ZDS neprimjenjiva u ovom upravnom sporu iz razloga navedenih u čl. 7/3. Zakona o radu kojim je propisano da ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno ugovorom o radu, pravilnikom o radu, sporazumom zaključenim između radničkog vijeća i

poslodavca, kolektivnim ugovorom ili zakonom, primjenjuje se za radnike najpovoljnije pravo ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno. Ima li se u vidu da je Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike izričito propisano da se za vrijeme obnašanja dužnosti sindikalnog povjerenika i šest mjeseci po isteku te dužnosti protiv sindikalnog povjerenika ne može pokrenuti postupak zbog povrede službene dužnosti bez suglasnosti sindikata te da kolektivni ugovor uopće ne predviđa mogućnost da se u slučaju odbijanja takve suglasnosti sindikata ta suglasnost može nadomjestiti odlukom nadležnog upravnog suda, tuženik smatra tužbu nedopuštenom sukladno odredbi čl. 93. Kolektivnog ugovora koja je za radnika u ovom slučaju povoljnije pravo. Za tuženika je neprihvatljivo stajalište Suda da odredba čl. 93. Kolektivnog ugovora za državne službenike ne isključuje mogućnost nadomještanja suglasnosti sindikata odlukom nadležnog upravnog suda na temelju drugog propisa, jer takva mogućnost Kolektivnim ugovorom nije propisana, nego se naprotiv istom odredbom izričito traži suglasnost sindikata kao pretpostavka za pokretanje postupka za povredu službene dužnosti protiv sindikalnog povjerenika, pa je tako treba i tumačiti, a ne na način kako to tumači Sud.

Zbog izloženoga tuženik predlaže Sudu da uvaži žalbu i osporenu presudu poništi te da se tužba tužitelja odbaci kao nedopuštena.

Žalba nije osnovana.

Uvidom u spis predmeta dostavljen uz žalbu proizlazi da je Policijska uprava ... zatražila od tuženika suglasnost za pokretanje postupka zbog teže povrede službene dužnosti protiv policijskog službenika ..., koji je ujedno sindikalni povjerenik za Postaju pomorske policije ..., zbog sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz čl. 96/1. t. 7. Zakona o policiji (nedolično ponašanje u službi ili izvan službe koje šteti ugledu policije), zbog nasilničkog ponašanja u obitelji. Nadalje, proizlazi da je tuženik dopisom od 19. travnja 2012. uskratio davanje tražene suglasnosti uz obrazloženje da se događaj o kojem je riječ dogodio izvan službe te da ničim nije došlo do narušavanja ugleda policije, nakon čega je tužitelj podnio tužbu u kojoj predlaže da Sud donese presudu kojom će se nadomjestiti suglasnost tuženika za pokretanje postupka za povredu službene dužnosti protiv naprijed označenog službenika.

U provedenom postupku Sud je utvrdio da je u konkretnom slučaju policijskom službeniku, sindikalnom povjereniku, na teret stavljeno ponašanje koje nije ni u kakvoj vezi s njegovom sindikalnom aktivnošću, da je tužitelj prije pokretanja upravnog spora u dovoljnoj mjeri obrazložio tuženiku svoju namjeru pokretanja disciplinskog postupka, da obrazloženja tužite-

lja uključuju i stupanj sumnje da je policijski službenik počinio povredu za koju se tereti, a taj je stupanj po ocjeni Upravnog suda bio dovoljan da tuženik može dati suglasnost za pokretanje disciplinskog postupka, pa je na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja Sud utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan i da su ispunjene pretpostavke propisane čl. 96.a ZDS.

Prema čl. 96.a citiranog Zakona, sindikalni povjerenik ne može zbog obavljanja sindikalne aktivnosti biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu prema drugim službenicima i namještenicima (st. 1.). Obavljanje sindikalne aktivnosti sindikalnog povjerenika ne smije utjecati na uredno obavljanje poslova na kojima radi i ne može biti razlog za nepoštovanje propisa ili neizvršavanje zakonitih naloga i uputa čelnika tijela ili nadređenog službenika (stavak 2.). Protiv sindikalnog povjerenika ne može se bez suglasnosti sindikata pokrenuti postupak zbog povrede službene dužnosti (st. 3.). Ako se sindikat u roku od osam dana ne izjasni o davanju suglasnosti, smatra se da je suglasan s pokretanjem postupka zbog povrede službene dužnosti sindikalnog povjerenika (stavak 4.). Ako sindikat uskrati suglasnost iz stavka 3., čelnik tijela može u roku od 15 dana od dana dostave očitovanja sindikata zatražiti da suglasnost nadomjesti odluka nadležnog upravnog suda, a postupak pred upravnim sudom je hitan (st. 5.).

Odredbom čl. 93. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (NN 93/08, 23/09, 39/09 i 90/10) propisano je da za vrijeme obnašanja dužnosti sindikalnog povjerenika i šest mjeseci po isteku te dužnosti sindikalnom povjereniku u državnom tijelu bez suglasnosti sindikata ne može prestati služba, odnosno rad, osim po sili zakona, niti se on može bez svoje suglasnosti premjestiti na drugo radno mjesto u okviru istoga ili drugog državnog tijela odnosno premjestiti na rad izvan mjesta svoga stanovanja, ne može se pokrenuti postupak protiv njega zbog povrede službene dužnosti niti ga se može udaljiti iz službe odnosno s rada zbog pokretanja kaznenog postupka.

Prema stajalištu Upravnog suda, odredbe čl. 96.a ZDS kogentne su naravi,¹ te ne mogu biti derogirane odredbom Kolektivnog ugovora. Pored

¹ Zauzevši stav da je odredba čl. 96.a ZDS kogentne naravi, Upravni sud u Rijeci u svojoj je presudi (str. 3.) naveo: »... tuženik neosnovano smatra da se primjena odredbi čl. 96.a ZDS-a može isključiti pozivanjem na normu čl. 7/3. Zakona o radu, u vezi s čl. 93. KUDS-a. U prilog tome da je intencija predlagatelja odredbe čl. 96.a ZDS-a i zakonodavca bila suglasna netom navedenom stajalištu ovog suda, ide i obrazloženje prijedloga odredbe čl. 96.a/5. sadržano u obrazloženju čl. 5. Prijedloga izmjena i dopuna ZDS-a, s Konačnim

toga, odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike nije predviđen institut nadomještanja sindikalne suglasnosti za pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti putem sudske odluke, ali nije ni isključena mogućnost tog nadomještanja na temelju drugog propisa, pa tuženik neosnovano smatra da se primjena odredbi čl. 96.a ZDS može isključiti pozivanjem na normu čl. 7/3. Zakona o radu u vezi s čl. 93. Kolektivnog ugovora za državne službenike.

Prihvaćajući u cijelosti stajalište Upravnog suda izloženo u navedenoj presudi, Visoki upravni sud smatra da je pravilno primijenjeno materijalno pravo, pa prigovori istaknuti u žalbi nisu osnovani.«

Presuda od 18. srpnja 2013.

*Damir Juras**

prijedlogom Zakona (3. sjednica 7. saziva Hrvatskog sabora), dakle u razdoblju važenja odredbe čl. 93. KUDS-a, u kojem je između ostalog navedeno: Kako u praksi sindikati najčešće ne daju suglasnost za vođenje postupka zbog povrede službene dužnosti, čak ni u slučajevima kada je riječ o osobito teškim povredama službene dužnosti, predlaže se radi zaštite javnog interesa propisati da, u slučaju uskrate suglasnosti sindikata, čelnik tijela može u roku od 15 dana od dana dostave očitovanja sindikata zatražiti da suglasnost nadomjesti odluka nadležnoga upravnog suda.« O inicijativi odnosno razlozima za promjenu propisa kako bi se imunitet sindikalnog povjerenika od disciplinskog progona ograničio na djela počinjena u obavljanju sindikalne aktivnosti, vidi: Juras D., Zaštita sindikalnog povjerenika od disciplinskog progona, Hrvatska i komparativna javna uprava, 11(1): 213.–221.

* Dr. sc. Damir Juras, policijski savjetnik, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Split (civil servant-adviser, Ministry of Internal Affairs of the Republic of Croatia, Split, e-mail: djuras@mup.hr)